

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/577/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

420/2012. (XII. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) I., II. és III. rendű **panaszosok**¹ 2012. július 16-án előterjesztett panaszja alapján indult eljárást a 2012. december 19-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Készenléti Rendőrség – parancsnokához.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) 2012. július 12-én kelt, és a Testület részére 2012. július 16-án személyesen eljuttatott panaszbeadványában az I. rendű panaszos előadta, hogy 2012. július 7-én a B. városbeli Y. kerületi A. úton, illetve a T. körúton az Ny. Pályaudvar irányába tartott a járdán két munkatársával, a II. és a III. rendű panaszosokkal. A panaszosok az A. utca sarkán kívántak jogi képviselőjükkel, dr. B. A.-val találkozni annak érdekében, hogy iratokat és egyéb bizonyítékokat adjanak át részére.

A T. körút az A. utca vonalában a járda és az úttest teljes szélességében acélkordonnal volt lezárva, mögötte pedig a Készenléti Rendőrség állományába tartozó egyenruhás rendőrök álldogáltak. Mivel a panaszosok a kordon túloldalán meglátták a jogi képviselőt, haladtak

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

tovább a kordon felé. Ekkor a kordont a rendőrök kinyitották, hogy egy mentőautó tovább tudjon haladni. Az I. rendű panaszos beadványában utalt rá, hogy a [...] azonosító számot viselő rendőr „nehezményezte” fényképezőgépe használatát.

A panaszosok „megfelelő hangerővel, magyar nyelven” kértek tájékoztatást az útlezárás okáról, és a továbbhaladás lehetőségéről, azonban a rendőr nem válaszolt, és társaival a három panaszost ellökdöste a kordontól.

Az I. rendű panaszos kérte a – véleménye szerint – szabad mozgáshoz, tisztességes eljáráshoz, és személyes biztonsághoz fűződő alapvető jogát sértő, és a jogbiztonságot veszélyeztető eljárás kivizsgálását. A panaszos beadványát azzal zárta, hogy várja a Testület tájékoztatását, milyen okból zárnak le egy főútvonalat, illetve miért támadják meg a rendőrök a békés polgárokat.

2) A II. és III. rendű panaszosok az I. rendű panaszos beadványával pontosan egyező szövegű panaszt terjesztettek elő, mindössze annyi kiegészítéssel, hogy a fényképezőgép használatának nehezményezése az I. rendű panaszosnak okozott sérelmet. A két dokumentum szintén 2012. július 12-i keltezésű, és 2012. július 16-án személyesen adták át őket a Testület postacímén.

3) A panaszosok beadványukhoz egy DVD-lemezt mellékeltek, melynek tartalmát a Testület az alábbiakban ismerteti.

A lemezen 14 db fényképfelvétel, és egy videó található. A fényképfelvételeken az érintett útszakasz látható. A T. körút teljes szélességében acélkordonnal van lezárva, kis csoportokban az úttesten, és a kordon mentén a Készenléti Rendőrség bevetési egyenruháját viselő rendőrök tartózkodnak. Az utolsó P1020547 számú fényképen egy rendőr, akinek azonosító száma a felvétel homályossága miatt nem kivehető, gumibotját maga elé nyújtva próbálja a panaszost magától távol tartani, az azonban a felvételen már nem látszik, hogy a gumibot hozzá ér-e a panaszoshoz.

A 37 másodperc hosszú felvétel a kordon mellett készült. A hang nélkül rögzített felvétel elején egy rendőr, kezét maga előtt tartva a felvétel készítője felé indul, és valamit mond neki – láthatóan próbálja a kordontól eltávolítani. A képsorokon szereplő rendőr meglehetősen higgadtnak tűnik. Ezt követően a felvétel készítője másik irányból közelíti meg a kordont, ahol másodperceken keresztül tovább rögzíti a látottakat. A felvétel 31. másodpercénél egy a panaszostól 1-2 méterre álló rendőr karjával jelzi a panaszosnak, hogy milyen irányba távolodjon el a kordontól. A panaszos a kézmozdulat irányába távozik, hozzá a felvétel időtartama alatt rendőrök nem közelítenek, intézkedésre pedig nem kerül sor.

4) Az előadó testületi tag 2012. július 19-én tájékoztató levelet küldött a panaszosok részére, amelyben egyúttal a panaszbeadványok pontosítását célzó kérdéseket is intézett hozzájuk. Az előadó testületi tag az I. rendű panaszostól megkérdezte, pontosan miben nyilvánult meg, hogy a rendőr „nehezményezte” fényképezőgépének használatát, illetve volt-e lehetősége a fényképezőgép használatára, vagy az intézkedő rendőr kifejezetten megtiltotta azt. Az előadó testületi tag azt is kérte a panaszoktól, hogy jelöljék meg, hány másodpercénél szerepel az általuk megküldött felvételen a [...] azonosító számot viselő rendőr, és hol látható a felvételen, ahogyan a rendőrök a panaszosokat a kordontól ellökdösik.

Az I. rendű panaszos 2012. július 31-én juttatta el panasz-kiegészítését a Testülethez. Az I. rendű panaszos a Testület kérdésére válaszolva úgy nyilatkozott, hogy a [...] azonosító számot viselő rendőr minősíthetetlen szavakkal, és agresszív, támadó fellépéssel adta tudtára, hogy ne használja fényképezőgépét – annak ellenére, hogy egy nyilvános, közterületi rendezvényen történt az incidens. A panaszos elmondta, hogy a helyszínről való ellökdösése, és továbbhaladásának megakadályozása miatt csak a mellékelt fényképeket tudta elkészíteni. Testi épsége és fényképezőgépe megóvása érdekében több felvételt nem volt módja rögzíteni. A panaszos beszámolt róla továbbá, hogy valamennyi, a fényképeken látható rendőr a Készenléti Rendőrség állományaiba tartozott, és a Készenléti Rendőrség részéről több bevetési század is részt vett a panaszbeli eseményen. A panaszos szükségesnek látta megjegyezni, hogy a 2011-ben megrendezett hasonló eseményen 8 bevetési század vett részt, idén azonban szemmel láthatóan nagyobb rendőri erőt vonultattak fel.

A panaszos tájékoztatta a Testületet, hogy [...] azonosító számot viselő rendőr a P102057 jelű fényképen, a videofelvételen pedig a felvétel kezdetétől „0,006 mp-ig” látható. A Testület kérdésére elmondta, hogy saját felvételén nem látható a lökdösődés, azonban a felvétel készítése előtt, és azután is érte ilyen atrocitás.

A felvételen látható, hogy a T. körút és az A. utca kereszteződésében egy rendőrségi kamerás, Mercedes típusú mikrobusz áll, amely az eseményeket rögzíti. A panaszos kérte a Testületet, hogy a felvétel eredeti, vágatlan példányát, és a Készenléti Rendőrség kézi kamerás felvételeinek másolatát szerezze be, és használja fel a panaszeljáráshoz. A panaszos jelezte, hogy a felvételek megtekintésére igényt tart.

2012. augusztus 13-án a III. rendű panaszos is eljuttatta panasz-kiegészítését a Testülethez. A beadvány megegyezett az I. rendű panaszos által benyújtott panasz-kiegészítés mindhárom panaszosra irányadó részeinek szövegével.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Készenléti Rendőrség parancsnoka a Testület részére címzett levélben válaszolt a panaszüggyel kapcsolatban megküldött megkeresésre, melyhez egyúttal egy DVD-lemezt is csatolt.

A parancsnok tájékoztatása szerint konkrétan a panasszal kapcsolatban videofelvétel nem készült, azonban a panaszban érintett közterületen az intézkedés napján készültek felvételek – a parancsnok által mellékelt adathordozók ezen felvételeket tartalmazzák.

A Készenléti Rendőrség erői az Országos Rendőr-főkapitányság rendészeti főigazgatója által 29000/22184/2012. ált. számon kiadott átiratban meghatározottak, a Budapesti Rendőr-főkapitányság által készített 01700-1/127/2012. RTÜK. számú és a Készenléti Rendőrség által 29722/133/2012. TÜK. számon iktatott Biztosítási Tervben, valamint a Készenléti Rendőrség parancsnokának 29722/131/2012. TÜK. számú Alkalmazási Tervben foglaltak alapján látták el feladataikat. A terület lezárására a Budapest területén 2012. július 7-én 07 óra 00 perctől 20 óra 00 percig megtartott, a Szivárvány Misszió Alapítvány, a Pro Libertate

Alapítvány, valamint az F. H. magánszemély által bejelentett tömegrendezvények rendőri biztosításával kapcsolatban került sor.

Tekintettel arra, hogy a panaszosokkal szemben rendőri intézkedésre nem került sor, jelentések személyükkel összefüggésben nem készültek. A [...] azonosító számú rendőr a Készenléti Rendőrség r. főhadnagy rendfokozatú alosztályvezetője. A r. főhadnagyot a történetekkel kapcsolatban nyilatkoztatták, melynek alapján a parancsnok a következőket hozta a Testület tudomására.

A panaszosokkal szemben rendőri intézkedésre nem került sor. A terület zárása az Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 58. § (1) bekezdésének g) pontjára tekintettel, a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény biztosítása érdekében, az Rtv. 58. §-ának (2) bekezdése alapján történt. A r. főhadnagy az általa vezetett csoportokkal feladatul kapta, hogy hajtson végre zárást a kijelölt helyen. A zárási feladat végrehajtását a r. főhadnagy szolgálati előjárójától, a Készenléti Rendőrség osztályvezetőjétől kapott utasítás alapján, az Rtv. 12. §-ának (1) bekezdése szerint hajtotta végre. A panaszosok, illetve az ott közlekedő állampolgárok feltartóztatásának indoka a Szivárvány Misszió Egyesület által bejelentett vonulós rendezvény útvonalának és környékének a rendezvény biztosításának végrehajtására készített tervben meghatározottak alapján történő lezárása volt. A rendőrség ezzel kívánta megakadályozni, hogy illetéktelen személyek a rendezvény helyszínére bejussanak, ott rendbontást provokáljanak, megzavarva ezzel a rendezvényen résztvevőket gyülekezési joguk szabad gyakorlásában.

A r. főhadnagy és az általa irányított bevetési csoportok tagjai a panaszosokkal szemben rendőri intézkedést nem foganatosítottak, velük semmilyen jogviszonyba nem kerültek. A panaszosok állítása szerinti „ellökdösésre” nem került sor.

A panaszosok és a kordon mellett tartózkodó további személyek jogsértést nem követtek el, támadólag nem léptek fel, így velük szemben testi kényszer, vagy egyéb kényszerítő eszköz alkalmazásának nem volt indoka. A r. főhadnagy több, a kordonon kívül tartózkodó személy kezében is látott fényképezőgépet, illetve mobiltelefont. Tisztában volt azzal, hogy a közterületen, egyenruhában, szolgálati feladatot ellátó rendőrrel felvétel készíthető, emiatt senkivel, így a panaszosokkal szemben sem kifogásolta a felvételkészítést.

A helyszínen kb. 100 főnyi tömeg tartózkodott. Az állampolgárok folyamatosan érdeklődtek az útlezárás okát, illetőleg a kerülőutakat illetően. A r. főhadnagy és a csoportjába beosztottak tájékoztatták az érdeklődőket, hogy a terület rendezvény miatt van zárva, illetve helyismeretükhöz mértén információt adtak a kerülőútvonalakat illetően. Külön tájékoztatták a hozzájuk fordulókat arról, hogy a Készenléti Rendőrség Gy. városi székhelyű bevetési osztályától érkeztek, ezért a fővárosban pontos helyismerettel nem rendelkeznek.

2) A csatolt videofelvételek ismertetését a Testület az alábbiakban végzi el. A Készenléti Rendőrség parancsnoka két DVD-lemezt juttatott el a Testülethez: az egyikben egy tetőkamera felvételei, a másikon pedig egy r. főtörzsszáslós kézi kamerás felvételei találhatóak meg.

a) A tetőkamera által készített felvételek 15 óra 45 perctől 18 óra 40 percig, 11 db 15 és 1 db 10 perces részletben rögzítették a történéseket, azok minősége azonban a bizonyítékként való felhasználást nem tette lehetővé. A felvételek különböző belvárosi helyszíneken készültek az

intézkedés napján, ezért feltehető, hogy az egyik felvétel a panaszbeadványban sérelmezett esemény helyszínén készült, valamikor a délután folyamán – ezt a felvételt azonban a Testületnek nem sikerült értékelhető minőségben kinyernie.

b) A kézi kamerával készített felvétel délután 16 óra 27 perckor kezdődik. A kamerát kezelő r. főőrzsászlós 17 óra 8 perckor érkezik a T. körút-A. utca sarkára, ahol az utcanév-táblák felvételével kezdi a történet rögzítését. A felvételen a panaszos és az általa sérelmezett incidens nem látható. A menet résztvevői a rendőrsorfallal között vonulnak fel, miközben a jelenlévő ellentüntetők a kordonok két oldaláról időnként trágár rigmusokat kiabálnak feléjük. Az egyik ellentüntető megafont is használ. Ugyanakkor mivel a felvétel készítésének időpontjában a szóban forgó helyen már csak igen kevés felvonuló haladt át, a hangulat nem nevezhető feszültnek. A menetet a Készenléti Rendőrség egyenruháját viselő rendőrök biztosítják, és lovas rendőrök is a helyszínen tartózkodnak. A rendőrökkel szemben álló néhány fős, a felvonulókkal szemben tünető csoport a rendőröket folyamatosan fényképezi, szinte mindenki mobiltelefont vagy fényképezőgépet tart a kezében. A rendőrök a fényképek készítését nem nehezményezik.

III.

1) A Testületnek elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszosok határidőben terjesztették-e elő beadványukat.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

A panaszosok egy 2012. július 7-én történt rendőri intézkedést kifogásoltak, azonban 2012. július 12-én kelt beadványaikat csak 2012. július 16-án, tehát 9 nappal a panasztétel alapjául szolgáló eseményt követően juttatták el a Testülethez.

Tekintettel arra, hogy a határidő utolsó napja, 2012. július 15-e, munkaszüneti napra esett, és a beadványok személyes átadása folytán azok másnap megérkeztek a Testülethez, a Testület a panaszbeadványokat határidőben érkezettnek tekintette és azok befogadása mellett döntött.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosok Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogából levezetett testi integritáshoz való jogát, XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, és a XXVII. cikk (1) bekezdésében biztosított mozgásszabadsághoz való jogát – az alábbiak szerint.

2) Beadványaikban a panaszosok előadták, hogy az intézkedés napján hiába próbáltak jogi képviselőjükkel a T. körút és az A. utca sarkán találkozni, a járda és az úttest teljes szélességében felállított acélkordon szabad mozgásukban meggátolta őket. A panaszosok előadták, hogy hiába indultak meg a kordon felé, azon a Készenléti Rendőrség állománya nem engedte át őket. A panaszosok kérték a Testület arra vonatkozó tájékoztatását, hogy milyen okból került sor a főútvonal lezárására.

Az Rtv. 58. § (1) bekezdésének g) pontja szerint a rendőrök csapaterőben alkalmazhatók a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó, vagy más jelentős rendezvény rendjének biztosítására. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy csapaterő alkalmazása során a rendőrség a 17. § (1) bekezdésében írt jogokat indokolt mértékben korlátozhatja, területet személy- és járműforgalom elől elzárhat.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 12. §-ának (1) bekezdése kimondja továbbá, hogy a rendőr feladata teljesítése során köteles végrehajtani a szolgálati előljáró utasításait.

A Testületet a terület lezárásának indokáról a Készenléti Rendőrség parancsnoka tájékoztatta. A terület lezárására a Budapest területén 2012. július 7-én 07 óra 00 perctől 20 óra 00 percig megtartott, a Szivárvány Misszió Alapítvány, a Pro Libertate Alapítvány, valamint az F. H. magánszemély által bejelentett tömegrendezvények rendőri biztosításával kapcsolatban került sor. Az intézkedés jogszabályi alapjául az Rtv. 58. § (1) bekezdésének g) pontja szolgált, tekintettel arra, hogy egy a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény biztosítása érdekében volt szükség a rendőrség közreműködésére. A terület személy- és járműforgalom előli elzárásához az 58. § (2) bekezdése adott felhatalmazást. A r. főhadnagy – akinek eljárását a panaszosok kifejezetten kifogásolták – nyilatkozatában kifejtette, hogy az általa vezetett csoportokkal utasítást hajtott végre, amikor a kijelölt helyen a zárást végrehajtotta. A r. főhadnagynak az Rtv. 12. §-a értelmében az utasítást követnie kellett. A panaszosok, illetve az ott közlekedő állampolgárok feltartóztatásának indoka a Szivárvány Misszió Egyesület által bejelentett vonulós rendezvény útvonalának és környékének a rendezvény biztosításának végrehajtására készített tervben meghatározottak alapján történő lezárása volt. A rendőrség ezzel kívánta megakadályozni, hogy illetéktelen személyek a rendezvény helyszínére bejussanak, ott rendbontást provokáljanak, megzavarva ezzel a rendezvényen résztvevőket gyülekezési joguk szabad gyakorlásában.

A Testület álláspontja szerint a rendelkezésre álló iratok, videofelvételek, és a nyomtatott/elektronikus sajtóban fellelhető anyagok alapján kétségtelen tény, hogy abban az időpontban, amikor a panaszosok a kordonokhoz értek, számos olyan rendezvény volt folyamatban Budapest belvárosában, amely a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozott. Ebből következően a rendezvények helyszínén az Rtv. 58. § (1) bekezdésének g) pontja lehetővé tette a rendőrök csapaterőben való alkalmazását. Az Rtv. 58. §-ának (2) bekezdése a Testület meggyőződése szerint egyértelmű felhatalmazást biztosít a rendőrség részére, hogy bizonyos területet a személy- és járműforgalom elől elzárjon. A rendelkezésre álló videofelvételeken egyértelműen látszik, hogy az intézkedés nem csak a panaszosokat, hanem a lezárt útvonalon áthaladni kívánó valamennyi állampolgárt érintette, ezért fel sem merül, hogy a r. főhadnagy csak a panaszosokat fordította volna vissza a kordon elé.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a területet a rendőrség jogszerűen zárta le, ezért a panaszosok mozgásszabadsághoz fűződő alapvető jogát nem érte sérelem.

3) A panaszosok szerint a [...] -ös azonosító számot viselő rendőr őket társaival a kordontól ellökdöste, beadványuk végén pedig kifejezték afeletti értetlenségüket, hogy a rendőrség békés polgárokat „támad meg”.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 47. §-a rögzíti, hogy a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A r. főhadnagy nyilatkozata alapján a Készenléti Rendőrség parancsnoka a Testületet úgy tájékoztatta, hogy a r. főhadnagy és az általa irányított bevetési csoportok tagjai a panaszosokkal szemben rendőri intézkedést nem fogantatosítottak, velük semmilyen jogviszonyba nem kerültek. A r. főhadnagy kifejezetten cáfolta, hogy a panaszosok beadványában említett „ellökdösésre” sor került volna. A r. főhadnagy tájékoztatása szerint testi kényszer, vagy egyéb kényszerítő eszköz alkalmazására sem került sor, mivel a panaszosok és a kordon mellett tartózkodó személyek jogsértést nem követtek el.

A panaszosok állításuk alátámasztására egy videofelvételt és több fényképet is megküldtek a Testületnek. A videofelvételen nem látható a panaszosok beadványában sérelmezett atrocitás – a felvételen a rendőrök csupán karjélezéssel, 1-2 méter távolságból mutatják a panaszosoknak, hogy merre távolodjanak el a kordontól. Panasz-kiegészítésében az I. rendű panaszos az előadó testületi tag kérdésére elismerte, hogy a felvételen nem látható a lökdösődés, azonban állította, hogy a felvétel készítése előtt, és azután is megtörtént. A panaszos által megküldött P1020547 számú fényképfelvételen az I. rendű panaszos által panasz-kiegészítésében azonosított r. főhadnagyot lehetett látni, ahogyan gumibotját maga elé nyújtva próbálta a panaszosokat magától távol tartani, a felvétel alapján azonban az sem volt egyértelmű, hogy a gumibotot vége hozzáért-e egyáltalán valamelyik panaszoshoz.

Tekintettel arra, hogy a rendőrség által megküldött felvételek alapján szintén nem volt lehetséges a tényállás rekonstrukciója, és egyéb bizonyíték nem állt a Testület rendelkezésére, a Testület nem tudott megalapozottan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a Készenléti Rendőrség álláspontja, vagy a panaszosok beadványa fedi-e a valóságot. Mindezek fényében a panaszosok emberi méltóságához való jogából levezetett testi integritáshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

4) A panaszosok sérelmezték, hogy hiába kértek „megfelelő hangerővel, magyar nyelven” tájékoztatást az útlezárás okáról, és a továbbhaladás lehetőségéről, a [...] -os azonosító számot viselő rendőr nem válaszolt kérdéseikre.

A tájékoztatás megadása kapcsán a Testület ismételten utal rá, hogy az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

Ezen túlmenően, az Rtv. 24.-ának § (1) bekezdése azt is kimondja, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A r. főhadnagy nyilatkozata szerint a helyszínen tartózkodó mintegy 100 fős csoport folyamatosan érdeklődött az útlezárás indokát, illetőleg a kerülőutakat illetően. A r. főhadnagy és a csoportjába beosztottak tájékoztatták az érdeklődőket, hogy a terület rendezvény miatt van zárva, illetve helyismeretükhöz mérten információt adtak a kerülőútvonalakat illetően. Külön tájékoztatták a hozzájuk fordulókat arról, hogy a Készenléti Rendőrség Gy. városi székhelyű bevetési osztályától érkeztek, ezért a fővárosban pontos helyismerettel nem rendelkeznek.

A panaszosok szerint egyáltalán nem kaptak választ kérdéseikre, ugyanakkor a r. főhadnagy úgy nyilatkozott, hogy a csoportjába beosztott rendőrökkel a tőlük telhető tájékoztatást valamennyi érdeklődő részére megadták. A r. főhadnagy nyilatkozatát ugyanakkor nem kifejezetten a panaszosok vonatkozásában tette meg – hiszen velük szemben állítása szerint semmilyen intézkedést nem fogantatosított – hanem úgy fogalmazott, hogy ő és társai valamennyi érdeklődő személyt tájékoztatták.

Tekintettel arra, hogy a panaszosok által csatolt videofelvételnek nincs hangja, és az I. rendű panaszos elmondása szerint az események nem is követhetőek rajta teljes terjedelmükben, egyéb olyan bizonyíték nem állt a Testület rendelkezésére, amely a tényállás felderítéséhez segítséget nyújthatott volna. Ebből kiindulva a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.

5) Az I. rendű panaszos szerint a [...] azonosító számot viselő rendőr nehezményezte fényképezőgépe használatát. Az előadó testületi tag pontosítást kérő levelére adott válaszában a panaszos kifejtette, pontosan mit ért nehezményezés alatt: a rendőr minősíthetetlen szavakkal és agresszív, támadó fellépéssel adta tudtára, hogy ne használja fényképezőgépét. Az I. rendű panaszos hangsúlyozta, hogy egy nyilvános, közterületi rendezvényen történt az incidens, ezért a rendőr viselkedése semmiképpen sem volt jogszerűnek tekinthető.

A rendőri intézkedések rögzítésével kapcsolatban megoszlik a joggyakorlat. Ugyanakkor a Testület 120/2008. (X. 21.) számú állásfoglalásának előkészítése során a rendőrség több képviselője is úgy nyilatkozott, hogy a felvételt készítés önmagában nem, csupán a felvétel közzététele kapcsán merülnek fel jogi aggályok.

Az ORFK Hivatala Jogi Főosztályának vezetője szerint „az intézkedő rendőr nem közszereplő, intézkedése során az esemény fotózható, a rendőr arcképe azonban annak előzetes hozzájárulása nélkül nem hozható nyilvánosságra. Ez viszont nem jelenti azt, hogy a közterületen intézkedő rendőrökről egyáltalán ne lehetne felvételt készíteni, azonban a felvételek készítése kizárólag az érintettek számára is nyilvánvaló módon történhet. A felvétel készítésekor sem lehet viszont az intézkedő rendőrt akadályozni a feladatainak ellátásában, és amennyiben erre sor kerül, úgy a rendőr – nem kifejezetten a felvétel készítése, hanem az intézkedés akadályozása miatt – megteheti a szükséges további intézkedéseket.”

A BRFK Hivatala Jogi, Koordinációs és Panaszügyi Osztály Jogi Csoportjának vezetője arra az álláspontra helyezkedett, hogy a magánszemély a rendőrt mind egyenruhában, mind civilben foganatosított intézkedése során jogosult lefényképezni, azonban arcmásának közzétételéhez kifejezett hozzájárulása szükséges. Ez viszont nem jelenti azt, hogy magánszemély nem fényképezheti az intézkedést, mivel a rendőrség nem lehet „arc nélküli” az intézkedései során sem. A csoportvezető kifejtette továbbá, hogy önmagában a rendőr fényképezése nem lehet jogalapja a fényképező személy elleni intézkedésnek.

Ezzel a rendőrségi véleménnyel összhangban a Testület is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Alkotmánybíróság 54/2000. (XII. 18.) AB határozata alapján fokozott közérdek fűződik az esetleges rendőri jogsértések dokumentálhatóságához.

A Testület álláspontja szerint a rendőr valóban nem tekinthető közszereplőnek, azonosításához viszont közhatalom-gyakorlása során közérdek fűződik. Abban az esetben, ha a rendőr intézkedik, kényszerítő eszközt alkalmaz, arcával is vállalnia kell a cselekményt.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőri intézkedések dokumentálása önmagában nem törvénysértő, azt a rendőr nem tilthatja meg és további intézkedést sem alapíthat a felvételkedésre. Más a helyzet akkor, ha a dokumentálás oly módon történik, hogy az akadályozza a rendőri intézkedést. Ilyen esetben indokolt lehet az abbahagyásra történő felszólítás, és annak megtagadása esetén további rendőri intézkedés is szóba jöhet. A Testület álláspontja szerint azonban jelen esetben sem a kép-, sem pedig a hangfelvétel nem akadályozta, illetve akadályozta volna az intézkedést.

A r. főhadnagy nyilatkozatában állította, hogy a kordonon kívül tartózkodó személyek közül többen is fényképezőgéppel, illetve mobiltelefonnal fényképeztek. A r. főhadnagy határozottan úgy nyilatkozott, hogy senkivel – így az I. rendű panaszossal – szemben sem kifogásolta a felvételkedést, mivel tisztában van vele, hogy a közterületen, egyenruhában, szolgálati feladatot ellátó rendőrrel szabadon készíthető felvétel.

A felvételeken valóban látható, hogy a kordon mellett álló személyek közül szinte mindenki fényképezi a rendőröket, hangsúlyos azonban a rendőrök erre adott reakcióját nem lehet megállapítani.

Mivel olyan bizonyíték, amely a r. főhadnagy és a panaszos állítása közötti ellentét feloldására alkalmas lett volna, nem állt rendelkezésre, a Testület úgy foglalt állást, hogy az I. rendű panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.

Tekintettel arra, hogy a [...] azonosító számot viselő rendőr elmondása szerint egyetlen állampolgárral szemben sem emelt kifogást a felvételek készítése miatt, és a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható, a Testület eltekintett attól, hogy a r. főhadnagy hangnemét külön vizsgálata alá vonja.

IV.

A Testület megállapította, hogy a területet a rendőrség jogszerűen zárta le, ezért a panaszosok mozgásszabadsághoz fűződő alapvető jogát nem érte sérelem. Mivel a

Testület nem tudott megalapozottan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a Készenléti Rendőrség álláspontja, vagy a panaszosok beadványa fedí-e a valóságot, a panaszosok emberi méltósághoz való jogából levezetett testi integritáshoz való jogának sérelme kapcsán a Testület úgy foglalt állást, hogy az nem megállapítható. A rendőrök által nyújtott tájékoztatás tekintetében a panaszosok tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme, illetve az I. rendű panaszos fényképezőgépének használata miatt ugyanezen alapvető jogának sérelme szintén nem volt megállapítható.

Mindezek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdésének megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2012. december 19.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag